

การศึกษาสาเหตุและมาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาจากองค์กร
ทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา

A study of causes and measures to prevent juvenile crimes
from the criminal justice organization for children
and youth in Nakhon Ratchasima

จิตาจารย์ บุญศักดิ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาจากองค์กรทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมาและเพื่อศึกษามาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาในจังหวัดนครราชสีมา โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากองค์กรทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 องค์กร ได้แก่ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานตำรวจภูธรภาค 3 และสำนักงานอัยการคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านครอบครัวเป็นองค์ประกอบหลักที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ซึ่งสาเหตุปัญหาด้านครอบครัวนั้นจะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น การใช้สารเสพติด การคบเพื่อนไม่ดี และอาจส่งผลต่อสุขภาพจิตซึ่งทำให้เป็นสาเหตุในการกระทำความผิดอื่นๆ ได้อีกมากมาย ด้านสาเหตุเชิงภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครราชสีมา พบว่าจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความเป็นศูนย์กลางเป็นต้นทางสามารถเดินทางข้ามไปมาระหว่างจังหวัดได้ง่าย จึงทำให้เด็กและเยาวชนนัดกลุ่มรวมกันได้ง่าย การก่อคดีก็มีโอกาสทำได้ง่ายตามไปด้วย สาเหตุด้านรูปแบบการร่วมกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยส่วนใหญ่การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมามักกระทำความผิดคนเดียวโดยเฉพาะคดียาเสพติด แต่ในกรณีที่กระทำความผิดหลายคนมักเป็นคดีอื่นๆ เช่น ทะเลาะวิวาท แข่งรถ นอกจากนี้ในกรณีคดีทางเพศนั้นเด็กและเยาวชนมักกระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่ สาเหตุปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเนื่องจากเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต แต่ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงเกี่ยวกับการกระทำความผิดลักทรัพย์ของเด็กและเยาวชน แต่ปัญหาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด พบว่าหากผู้เสพไม่มีเงินซื้อยา

¹ อาจารย์ประจำ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

อีเมล jangthi@outlook.co.th

เสพติมาเสพ ก็จะผันตัวเองเป็นผู้จำหน่ายต่อไป ปัญหาด้านการศึกษาไม่ค่อยมีผลกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดหรือก่อคดี สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัจจัยส่วนบุคคล

ในส่วนผลการศึกษามาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา พบว่า กฎหมายมีส่วนช่วยลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ส่วนน้อย ซึ่งการใช้กฎหมายเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ซึ่งมาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิด ต้องมาจากสำนักข้างในของเด็กและเยาวชน และจากการปูพื้นฐานรากฐานของครอบครัว และเครือข่ายความร่วมมือที่สำคัญที่สุดคือสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง และความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนการสร้างความมั่นคงทางด้านอาชีพ

คำสำคัญ: เด็ก, เยาวชน, กระทำความผิดอาญา

Abstract

This research The objectives of this study were to study the causes of children and youth committing crimes from criminal justice organizations for children and youth in Nakhon Ratchasima Province and to study measures to prevent children and youth from committing crimes in Nakhon Ratchasima Province. By interviewing people who work in relation to the crimes of children and youth. from 4 criminal justice organizations for children and youth in Nakhon Ratchasima Province, namely the Juvenile and Family Court of Nakhon Ratchasima Province, the Lawyer, Provincial Police Region 3 and the Office of the Child and Youth Prosecutor's Office in Nakhon Ratchasima Province.

The results of the study found that Family issues are the main component that offends children or young people. Which causes family problems that will cause many other problems, such as substance abuse bad friendship And it can affect your mental health, making it a common ground for many other offences. Geographical causes of Nakhon Ratchasima Province Found that Nakhon Ratchasima has a large area. It is the center of origin, able to travel between provinces easily. This makes it easy for children and youth to arrange group meetings. Creating a lawsuit is likely to be easy as well. The reasons for the joint pattern of committing crimes of children and youth in Nakhon Ratchasima found that most of the crimes of children and youth in Nakhon Ratchasima were committed alone, especially drug cases. But in the case of multiple offenders, it is often other cases, such as quarrels and car racing. In addition, in the case of sex offences, juveniles often commit crimes together with adults. The causes of economic problems were found to affect the crimes of children and youth. Because money is an important factor in life. But it does not have a direct impact on the offences of child and youth burglary. But the economic problems that affect the offense in drug cases. found that if the drug user does not have money to buy drugs will turn

itself into a dealer next Education problems have little effect on juvenile offences. Children and youth committing crimes or crimes Most of the reasons are personal factors.

As for the results of the study on measures to prevent children and youth from committing crimes, it was found that the law contributes to the reduction of crimes of minority children and youth. which the use of the law is a solution to the problem at the end which measures to prevent children and youth committing crimes must come from the inner consciousness of children and youth and from laying the foundation of the family foundation And the most important collaborative network is a strong family institution. and cooperation from government agencies to support career security

Keywords: Children, Youth, Commit a crime

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต ในขณะที่เดียวกัน เด็กและเยาวชนก็เป็นประชากร ที่ขาดประสบการณ์หรือความรู้เท่าทัน ซึ่งอาจทำให้โดนล่อลวง ให้ประพฤติดหรือกระทำความผิดได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังนั้น เด็กและเยาวชนจึงควรได้รับการใส่ใจ สนับสนุน ส่งเสริม ให้เด็กและเยาวชน ได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้น การศึกษาสาเหตุเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด จะทำให้ทราบ ถึงสถิติ ที่เด็กและเยาวชนมักก่อการกระทำความผิด อันจะทำให้ได้ แนวทางมาตรการในการป้องกันตามมา ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาถึงสาเหตุเด็กและเยาวชน กระทำความผิดในจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น เมื่อเกิดปัญหาการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน หน่วยงานที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการยุติธรรมในการรับตัวเด็กและเยาวชนได้แก่ ตำรวจพนักงานสอบสวน มีหน้าที่ในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งจะเป็นข้อมูลโดยตรง ในการทำให้ทราบถึงสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด และจะต้องกระทำการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ ในคดี เด็กและเยาวชนจะมีทนายความซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายของเด็กและเยาวชนในการแก้ต่างคดีที่เด็กและ เยาวชนกระทำความผิดอาญาด้วย นอกจากนี้ ได้แก่องค์กรของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่ในการ ฟ้องคดีอาญาทั่วไปและรวมถึงคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดด้วย ซึ่งรับสำนวนต่อมาจากพนักงาน สอบสวนนั้นหมายความว่า องค์กรอัยการก็เป็นองค์กรที่รู้สาเหตุเด็กและเยาวชนเยาวชนกระทำความผิดเช่นเดียวกัน สุดท้ายของศาล ได้แก่ ศาลเยาวชนและครอบครัว เป็นองค์กรเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นพิเศษ เพื่อดำเนินการ พิจารณาพิพากษาคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ซึ่งกระบวนการในการพิจารณาคดีนั้นจะแตกต่าง จากคดีอาญาทั่วไปโดยศาลเยาวชนและครอบครัวจะมีมาตรการพิเศษ มีแผนบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ทั้งนี้เพื่อ เจตนาธรรมที่สำคัญของศาลเยาวชนและครอบครัวก็คือมุ่งเน้นในการแก้ไขตัวเด็กไม่มุ่งลงโทษ

หากได้ทราบถึงสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา ที่เฉพาะในเขตจังหวัดนครราชสีมา อันจะทำให้การแก้ปัญหาในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดนครราชสีมา ได้แก้ปัญหาก็ถูกต้องตรงกับสาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาจากองค์กรทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อหามาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาในจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การศึกษาวิจัยนี้ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารด้วยการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ซึ่งจะนำข้อมูลจากการวิจัยเอกสารมาเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลต่อไป

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จำนวน 8 คน ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 คน นายความจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 คน สำนักงานตำรวจภูธรภาค 3 จำนวน 2 คน และสำนักงานอัยการคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย แล้วนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ และนำไปใช้สัมภาษณ์ต่อไป

3. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งเป็นการวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการจำแนกประเภทข้อมูล (สิน พันธุ์พินิจ, 2554 : 293) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายเป็นรายด้าน

ขั้นตอนที่ 2 การหามาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาในจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาแนวทางเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยศึกษาทางเอกสาร (Documentary) ตำรา บทความ กฎหมาย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและศึกษาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ

สรุปผลการวิจัย

1. สาเหตุเชิงภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า (1) ภูมิศาสตร์จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งสาธารณะ เป็นต้นทางสามารถเดินทางข้ามไปมาระหว่างจังหวัดได้ง่าย อีกทั้งในเมืองมีแหล่งชุมชน สถานี่ชนส่งต่างๆ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย การก่อคดีก็มีโอกาสทำได้ง่ายตามไปด้วย (2) ประชากรจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้นทางข้ามไปจังหวัดอื่นประกอบกับการที่ติดเมืองหลวง จึงมีประชากรมาจากหลายที่ จากภูมิภาคอื่นรวมอยู่ด้วย โดยเฉพาะในช่วงปิดเทอมที่เด็กและเยาวชนมีเวลาว่างก็มักจะ

ร่วมกลุ่มกันเพื่อเที่ยวเตร่ และยิ่งจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดใหญ่ยิ่งเหมือนเป็นศูนย์รวมที่สามารถหาทรัพยากรอะไรมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ยิ่งมีส่วนในการกระตุ้นเร้าให้เด็กและเยาวชนเกิดความอยากและอาจก่อคดีได้จากความคึกคะนอง

2. รูปแบบการร่วมกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่แล้วแต่ฐานความผิด หากเป็นกระทำความผิดคนเดียวมักจะเป็นคดีอาชญากรรม แต่ในกรณีที่กระทำความผิดหลายคนมักเป็นคดีอื่นๆ เช่น ทะเลาะวิวาท แข่งรถ และจะก่อคดีร่วมกันกับเพื่อนๆ ในกลุ่มหรือรุ่นพี่ นอกจากนี้ในกรณีคดีทางเพศนั้นเด็กและเยาวชนมักกระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่ เช่น การขายบริการทางเพศ สิ่งที่น่าสังเกตคือ คดีลักทรัพย์มักมีแนวโน้มที่เด็กและเยาวชนจะก่อคดีสูงขึ้นในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ วิกฤตโรคระบาดโควิด-19 เพราะรายได้ลดลงหาเงินยากขึ้นก็สามารถเป็นเหตุจูงใจให้เด็กและเยาวชนก่อคดีลักทรัพย์มากขึ้น

3. สาเหตุจากความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ พบว่าโดยส่วนใหญ่มักไม่ค่อยพบเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจกระทำความผิดทางกฎหมาย แต่มีบางกรณีทั้งเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจในข้อจำกัดดังกล่าวนั้นเพื่อก่อคดีลักทรัพย์เล็กๆ น้อยๆ และในบางกรณีเคยเกิดเหตุการณ์ที่เด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจถูกผู้ใหญ่ล่อลวงไปก่อคดี เป็นต้น

4. สาเหตุปัญหาด้านครอบครัว พบว่า เป็นสาเหตุหลักเลยก็คือครอบครัว ความเอาใจใส่ของครอบครัวมีส่วนสำคัญมากต่อการสร้างความยับยั้งชั่งใจของเด็กและเยาวชนที่จะไม่กระทำความผิด การที่พ่อแม่แยกทาง แล้วอยู่กับญาติบ่อยครั้งที่พบว่าระดับของความเอาใจใส่จะมีน้อยกว่าพ่อแม่แม่แท้ๆ แต่ถ้าครอบครัวใดที่ผู้ปกครองเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเต็มที่ เด็กและเยาวชนก็จะไม่ค่อยก่อปัญหาเพราะมีเกราะที่เรียกว่าครอบครัวที่อบอุ่นคุ้มครองอยู่ ซึ่งสาเหตุปัญหาด้านครอบครัวนั้นจะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น การใช้สารเสพติด การคบเพื่อนไม่ดี และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตซึ่งทำให้เป็นสาเหตุในการกระทำความผิดอื่นๆ ได้อีกมากมาย เด็กและเยาวชนก็จะไปพึ่งพาเพื่อน หรืออาจดูสื่อสังคมออนไลน์แล้วเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆ จากสื่อสังคมออนไลน์

5. สาเหตุปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเนื่องจากเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต นอกจากนั้นยังพบว่าเด็กและเยาวชนมีค่านิยมที่ผิดคือเด็กและเยาวชนเห็นเพื่อนในกลุ่มมีของฟุ่มเฟือยต่างๆ มักเกิดความรู้สึกอยากได้อยากมีบาง หากไม่มีอาจถูกดูถูกดูแคลน เกิดความรู้สึกแตกต่าง ทำให้ตัวเด็กและเยาวชนนั้นต้องพยายามหาเงินให้เหมือนเพื่อนในกลุ่มให้ได้ แต่สิ่งที่น่าสังเกตในเกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจในคดีลักทรัพย์ พบว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจสำหรับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีลักทรัพย์เป็นผลทางอ้อม เนื่องจากการก่อคดีลักทรัพย์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนนั้นเป็นคดีเล็กน้อยที่ไม่ได้มีการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอน เด็กและเยาวชนที่ลักทรัพย์เพราะไม่ได้อยากรวยแต่เป็นความอยากมี ทำตามเพื่อน เพื่อนสนับสนุนยุงมากกว่า ดังนั้นเรื่องปัญหาทางเศรษฐกิจอาจจะไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงเกี่ยวกับการกระทำความผิดลักทรัพย์ในเด็กและเยาวชน

6. สาเหตุปัญหาด้านสังคม พบว่า เป็นเรื่องของ การคบเพื่อน การรวมกลุ่มกับเพื่อน เด็กและเยาวชนเป็นวัยที่มีพลัง มีตัวตนที่เป็นตัวของตัวเอง ต้องการความโดดเด่น ต้องการให้เพื่อนเกิดการยอมรับ ยิ่งครอบครัวไม่มีความอบอุ่น ไม่เหนียวแน่น เด็กก็จะเกลียดไปกับเพื่อน เนื่องจากเมื่อที่บ้านไม่อบอุ่น ไม่ปลอดภัย การอยู่กับเพื่อนสนุก อุ่นใจ

สบายใจมากกว่า เด็กและเยาวชนมักมีบุคลิกสองแบบอยู่กับผู้ปกครองจะเรียบร้อย แต่เมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อนมักจะแสดงอีกด้านหนึ่งคือความก้าวร้าว ความโดดเด่นเพื่อให้เป็นยอมรับของกลุ่มเพื่อน ทำให้หลายครั้งขาดความยั้งคิดในการกระทำจนนำไปสู่การก่อคดีได้มากที่สุด ซึ่งกลุ่มเพื่อนมักจะชักชวนสมาชิกในกลุ่มไปทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความเสี่ยงในการเกิดคดีความ เช่น การแข่งรถ การเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การทดลองเสพยาเสพติดประเภทต่างๆ หากเด็กและเยาวชนปฏิเสธก็ไม่สามารถที่จะเข้ากลุ่มกับเพื่อนคนอื่นๆ ได้ ทำให้ตัวเด็กอยู่ในภาวะจำยอม ครอบครัวยิ่งพึ่งพาไม่ได้ เพื่อนก็จะเลิกคบ สุดท้ายก็หลวมตัวกระทำความผิดทั้งที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ

ปัญหาสังคมเกี่ยวกับคดีความเสพติด พบว่า โดยส่วนมากพบว่าเกิดจากการมั่วสุมกับในกลุ่มเพื่อน หรือรุ่นพี่ ปัจจัยที่สำคัญคือการชักชวนกันไป ซึ่งกลุ่มที่ก่อเหตุและพบเจออยู่อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ เด็กมัธยม ซึ่งระยะต่อมาเด็กหรือเยาวชนที่มีการกระทำผิดซ้ำก็อาจกระทำความผิดที่มีความร้ายแรงมากขึ้น เช่น จากการเป็นผู้เสพยาเสพติด ก็พัฒนาไปสู่การเป็นผู้ค้า เป็นต้น และในคดีความเสพติดมักจะมีผู้ใหญ่ที่เป็นผู้กระทำความผิดด้วย บางทีมาจากครอบครัวที่ทำผิด เมื่อเด็กและเยาวชนอยู่ในครอบครัวที่กระทำความผิด ก็มักจะกระทำความผิดไปด้วยหรือถูกบังคับให้ทำ ซึ่งไม่มีทางเลือก เพราะหากไม่ทำเด็กและเยาวชนเองก็ไม่มีที่พึ่ง ประกอบกับเมื่อเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนแล้วก็จะมีการฟื้นฟูต่าง ๆ จึงอาจเป็นเครื่องมือให้ผู้ใหญ่ใช้เป็นช่องทางหนึ่งในการให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดดังกล่าว

7. สาเหตุปัญหาทางการศึกษา พบว่า ปัญหาด้านการศึกษาค่อนข้างมีผลกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดหรือก่อคดี สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัจจัยส่วนบุคคล ดังนั้นไม่ว่าเด็กและเยาวชนที่เรียนอยู่ในระบบหรือไม่ได้เรียน สามารถกระทำความผิดทางกฎหมายได้ทั้งหมด ซึ่งโรงเรียนก็มีส่วนสำคัญในการช่วยปลูกฝังความคิดดีๆ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนนั้นๆ แต่ระบบการศึกษาไม่พยายามนำเด็กและเยาวชนกลับเข้ามาในระบบ การที่เด็กและเยาวชนถูกไล่ออกจากโรงเรียนนั้นทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีที่พึ่ง ครอบครัวก็ไม่อบอุ่น โรงเรียนหรือระบบการศึกษาก็ไม่เห็นยี่งรังเพื่อสั่งสอนให้เป็นคนดี เด็กและเยาวชนก็จะขาดที่พึ่งทางจิตใจ และไปก่อคดีในที่สุด กลายเป็นปัญหาสังคมที่ทุกฝ่ายต้องตามไปแก้ไข

8. สาเหตุปัญหาด้านด้านสื่อสารมวลชน พบว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนสามารถก่อคดีและกระทำความผิดทางกฎหมายได้ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ทำร้าย ทำดีทำต่อฝ่ายตรงข้าม การโพสต์ข่มขู่ ส่งข้อความผ่านช่องส่งข้อความไปคำทอ หมิ่นประมาท เป็นต้น หรือในกรณีการแข่งขันมอเตอร์ไซค์ก็มักใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการนัดหมายเพื่อเชิญให้เด็กและเยาวชนกลุ่มต่างๆ มาเข้าร่วมการแข่งขัน ความเร็วบนถนนหลวง สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้รถและถนน และก่อให้เกิดอุบัติเหตุเป็นสาเหตุให้เกิดความพิการทุกพลภาพ ตลอดจนเสียชีวิตได้ นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์ยังถูกใช้เป็นช่องทางในการสร้างชื่อเสียงของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มุ่งกระทำความผิดทางกฎหมาย เช่น การอัดคลิปวิดีโอการแข่งขันแล้วโพสต์ลงสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ เกิดการทำตามเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี นอกจากนี้องค์ความรู้เกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมนั้นสามารถค้นหาผ่านทางช่องทางออนไลน์ได้อย่างเสรี เช่น การค้นหาวิธีการขโมยอะไหล่รถผ่านทางกูเกิ้ล การดูยูทูปเพื่อศึกษาเทคนิควิธีการถอดอะไหล่รถเพื่อการโจรกรรมไปขายต่อในตลาดมืด เป็นต้น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เด็กและ

เยาวชนกระทำความผิด พบว่า ด้วยการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความอยากลอง การคบเพื่อน การดูและใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางที่ผิด เป็นสิ่งกระตุ้นสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนก่อคดีทางเพศได้

ผลการศึกษามาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา พบว่า กฎหมายมีส่วนช่วยลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ แต่อยู่ที่ปลายเหตุ ซึ่งมาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดต้องมาจากสำนักข้างในของเด็กและเยาวชน นั่นก็มาจากการปูพื้นฐาน รากฐานของครอบครัว และเมื่อเด็กและเยาวชนกระทำความผิดแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะช่วยลดได้คือ การให้เด็กได้เข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อที่เด็กและเยาวชนจะได้เกิดการเรียนรู้และจดจำให้เขาเรียนรู้ระบบวิธีการ เงื่อนไขต่างๆที่จำกัดเสรีภาพของเขาให้เขาได้ตระหนักจริงๆ มันก็จะทำให้โอกาสที่เขาจะกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งในกระบวนการนั้นก็จะมีช่องทางผ่อนปรน ซึ่งกฎหมายก็มีช่องทางในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนในการกลับตัวเป็นคนดีสู่สังคมอยู่แล้ว เพียงแต่ช่องทางที่กฎหมายมอบให้แก่เด็กและเยาวชนนั้นในการนำมาปฏิบัติจริงคงต้องแยกพิจารณาให้กับเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล เนื่องจากเด็กและเยาวชนบางคนกลับตัวจากการให้โอกาสได้จริง แต่บางคนก็กระทำความผิดซ้ำหากไม่ควรถูกได้รับโอกาส ดังนั้นการพิจารณาแยกเป็นรายบุคคลเพื่อมอบโอกาสในการกลับตัวสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นแนวทางที่ต้องทบทวนเพื่อให้เกิดการส่งเสริมที่ถูกต้องให้ได้มากที่สุด

วิวัฒนาการของสังคมทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการรับรู้ในเรื่องราวต่างๆ มากกว่าสมัยก่อน การที่กฎหมายให้โอกาสเด็กและเยาวชนกลับตัวเป็นเรื่องที่ดี เพราะความเป็นจริงเด็กและเยาวชนยังมีวุฒิภาวะไม่เท่ากับผู้ใหญ่ จึงควรให้โอกาสเด็กและเยาวชนมีแผนบำบัดฟื้นฟู กฎหมายที่มีกระบวนการเบี่ยงเบนคดีหรือหักเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม แต่ในอีกแง่หนึ่งคือการที่ภาครัฐควรทบทวนอายุของเด็กและเยาวชนที่จะเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนทุกๆ 4 ปี เพราะเมื่อสังคม สื่อ เทคโนโลยี มีวิวัฒนาการก้าวไปฉับไฉน กฎหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันด้วยฉับไฉน

การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งมีทั้งกฎหมายให้อำนาจในการเป็นเครือข่ายความร่วมมือกัน หรือร่วมมือกันในภาคสมัครใจ เช่น การประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูเด็กและเยาวชนระหว่างพนักงานอัยการและสถานพินิจ หรือการไปให้ความรู้กับเด็กและเยาวชน ในเรื่องสื่อลามกอนาจารที่มาจากการใช้โซเชียล หรือการจัดกิจกรรมของทางศาลต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ค่ายทหาร ปปส. โรงพยาบาล สถานพินิจ และรวมถึงชุมชนและ อสม.ด้วย แต่ทั้งนี้หากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชน หากช่วยกันร่วมมือกัน สอดส่องดูแล ก็จะลดอัตราการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ หากแต่จะรอกฎหมายมาแก้ไขคงไม่ทัน เพราะกฎหมายนั้นอยู่ปลายเหตุแล้ว

อภิปรายผล

จากการศึกษาสาเหตุและมาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา จากองค์กรทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่สำคัญควรนำมาอภิปรายดังนี้

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

1. การศึกษาสาเหตุเด็กและเยาวชนกระทำผิดอาญาจากองค์การทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยปัญหาด้านครอบครัวที่เป็นองค์ประกอบให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เป็นสาเหตุหลักในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จากกรณีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดนั้น การที่พ่อแม่แยกทาง แล้วอยู่กับญาติบ่อยครั้งที่พบว่าระดับของความเอาใจใส่จะมีน้อยกว่าพ่อแม่แม่แท้ๆ ซึ่งสาเหตุปัญหาด้านครอบครัวนั้นจะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น การใช้สารเสพติด การคบเพื่อนไม่ดี และอาจส่งผลต่อสุขภาพจิตซึ่งทำให้เป็นสาเหตุในการกระทำความผิดอื่นๆ ได้อีกมากมาย ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ส่วนใหญ่เด็กที่กระทำความผิดเท่าที่เห็นมาพ่อแม่แยกทางกันแล้วอยู่กับปู่ย่าลุงป้าน้าอา เป็นซะส่วนใหญ่ที่มาแล้วมาซ้ำสังเกตดู ไม่ค่อยใส่ใจหรือบางทีใส่ใจอาจจะมองว่าไม่ใช่พ่อแม่เขามั้ง ... ส่วนใหญ่ที่ทำผิดก็จะอยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่แต่อยู่กับพ่อแม่มีไหมก็มีมาเหมือนกัน...เมื่อมีปัญหาครอบครัวมาแล้วเหมือนเด็กก็ขาดความอบอุ่นต่อให้อยู่กับคนอื่นแต่เขาก็คงรู้สึกว่าเขาขาด...เรื่องช่องว่างในครอบครัวช่องว่างระหว่างวัย มันไม่เหมือนพ่อแม่ หรือบางทีอยู่กับพ่อแม่ก็มีมาเหมือนกันที่ไม่สนิทใจที่จะคุยกับพ่อแม่ในบางเรื่องหรือเหมือนพลาดไปแล้วแต่ไม่กล้าปรึกษาพ่อกับแม่ก็เกิดมาเป็นเรื่อง พ่อแม่ก็เพิ่งมารู้ มันก็มีหลายองค์ประกอบ” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “สาเหตุหลักเลยก็คือครอบครัว ไม่ได้อยู่กับพ่อกับแม่อยู่ กับญาติพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลใส่ใจ เพราะไม่มีคนดูแลก็พาเพื่อนเพื่อนก็พาไปเสพ ลึกๆอาจจะขาดความอบอุ่นก็เป็นได้ พื้นฐานมาจากครอบครัวแตกแยก ถ้าไม่แตกแยกก็พ่อแม่อาจจะไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “คือพื้นฐานมาจากครอบครัว เป็นตัวหลักก่อนคือครอบครัวที่จะใช้เวลาคุยกับเด็กค่อนข้างนาน ครอบครัวแตกแยกคือ พ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู เพราะขาดการอบรมการดูแล เขามีความรู้สึกว่าเขาต้องไปพึ่งคนอื่น พึ่งเพื่อน พึ่ง Social พึ่ง YouTube พึ่ง tiktok พ่อแม่ไม่ได้บอกไม่อธิบายไม่ได้สอน บางทีแค่ต้องการเพื่อนคุยต้องการคนรับฟังปัญหา คือไม่มีคนรับฟัง บางทีก็อยากอธิบายว่าเขาเกิดอะไรขึ้นแต่ถ้าเราเปิดใจคุยกับเขา เขาก็เล่านะเราว่าเขาทำเพราะอะไรบางทีก็ทำเพราะเรียกร้องความสนใจอยากได้รับการยอมรับของสังคม แต่พ่อแม่ไม่รู้ว่ามีอีกด้านหนึ่งของลูก” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “มีรายงานจากสถานพินิจว่าพฤติกรรมเป็นยังงั่สถานะครอบครัวเป็นยังงั่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องทางครอบครัวมากกว่า บางทีพ่อแม่ไม่ได้ช่วยด้วยการปล่อยไว้อยู่กับปู่ย่าตายายบางทีปู่ย่าตายายก็อายุเยอะก็กลายเป็นว่าจะดูแลไม่ทั่วถึง ประกอบกับในชุมชนด้วยแต่เด็กที่เป็นกลุ่มความเสี่ยงเกี่ยวกับคดียาเสพติดบางทีก็ตามพรรคพวกกันไปเสพแล้วก็อยากเสพ เคยสอบถามเด็กที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดว่าทำไมถึงกระทำความผิดหลายครั้งซ้ำซากจากตอนแรกโดนจับเนื่องจากเสพต่อมาครอบครัวและสุดท้ายก็มาถูกจับฐานจำหน่ายสบตมไปถึงพ่อแม่ผู้ปกครองก็ให้ความเห็นว่าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ได้ช่วยด้วยกันผู้เป็นปู่ย่าตายายหรือคนเลี้ยงดู ปู่ย่าตายายก็อายุเยอะก็ไม่ได้ตามอะไรมากก็จะมาจากพ่อแม่ครอบครัวแล้วก็พอไปอยู่ในสังคมก็จะคอยตามได้ง่าย” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ครอบครัวเป็นปัจจัยใหญ่ที่นำไปสู่ปัจจัยอื่นๆ ที่นำไปสู่การกระทำความผิดของเด็กได้คือถ้าครอบครัวเข้มแข็ง พ่อแม่เข้มแข็ง ลูกเราก็เข้มแข็งด้วย เข้มแข็งๆ จิตใจ เข้มแข็งทางด้านจิตใจ เข้มแข็งทางด้านกายวิภาคต่างๆ” และสอดคล้องกับการศึกษาของฟาติมะห์ ชันธศักดิ์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนตาพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธี

พิจารณาดีเยี่ยมและครอบครัว พ.ศ. 2553 ผลของการศึกษาพบว่า สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านครอบครัว ขาดการทำหน้าที่ดูแล อบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมให้ถูกต้อง ขาดความรัก การดูแลเอาใจใส่ทั้งในด้านการเรียน ขาดคำปรึกษาที่ดีและคอยแนะนำช่วยเหลือจากพ่อแม่เมื่อมีปัญหา 2. ปัจจัยด้านสังคม เกิดการเลียนแบบความประพฤติที่ไม่ดีจากบุคคลรอบข้าง เมื่อเด็กและเยาวชนขาดความหนักแน่นทางจิตใจจึงอาจถูกรอบงา ชักจูงจากบุคคลรอบข้างได้ง่าย ทำให้เด็กหรือเยาวชนหลงกระทำความผิด 3. ปัจจัยด้านความผิดปกติของร่างกายและจิตใจ เกิดจากความผิดปกติของร่างกายและจิตใจ ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีและหลงกระทำทำความผิดจนนำไปสู่การกระทำที่รุนแรงต่อสังคมและคนรอบข้าง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการพิจารณาของการดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด นั้น มีอยู่ 2 ประการคือ 1. เพื่อพิสูจน์ว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายหรือไม่ 2. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการแก้ไข บำบัด และปกป้องสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนผู้ที่ถูกดำเนินคดี

โดยปัจจัย/องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดในจังหวัดนครราชสีมา และการกระทำความผิดซ้ำซากของเด็กและเยาวชน และแนวทางในการจัดการปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่าหากเป็นความผิดฐานที่เกี่ยวกับยาเสพติด จะพบว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำความผิดซ้ำซากได้บ่อยกว่าความผิดฐานอื่น และเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำซากเกี่ยวกับฐานยาเสพติดนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำซากในฐานความผิดที่มีอัตราโทษสูงขึ้น เช่น จากฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ก็จะถูกจับดำเนินคดีต่อมาในความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด และพบว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดในกลุ่มเด็กหรือเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยส่วนมากพบที่เกิดจากการมั่วสุมกับในกลุ่มเพื่อน หรือรุ่นพี่ ปัจจัยที่สำคัญคือการชักชวนกันไปกระทำความผิดโดยเริ่มต้นจากการชักชวนกันไปเสพยาเสพติด ซึ่งกลุ่มที่ก่อเหตุและพบเจออยู่อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ เด็กมัธยม พบการจับกุมเด็กที่อยู่ในช่วงมัธยมในความถี่ที่สูงกว่าเด็กหรือเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ซึ่งระยะต่อมาเด็กหรือเยาวชนที่มีการกระทำความผิดซ้ำก็อาจกระทำความผิดที่มีความร้ายแรงมากขึ้น เช่น จากการเป็นผู้เสพยาเสพติด ก็พัฒนาไปสู่การเป็นผู้ค้า ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “สาเหตุที่เขาทำเกี่ยวกับคดียาเสพติดก็คือเพื่อนเพื่อนแนะนำเพื่อนชวนไปอยากลองแล้วทำผิดซ้ำซากในเรื่องเดิมหรือบางทีอาจจะแตกแขนง ไม่ ที่กลับมาเรื่องเดิมคือยาเสพติด ยาเสพติดเรื่องเดิม หรือไม่คดีลักทรัพย์ เราไปทำผิดยาเสพติดมาใหม่” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เรื่องยาเสพติดก็มักมีการจับกุมกันมาตลอด มีเรื่อยๆ” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “คดียาเสพติดก็ตามเพื่อนไป เจอตรวจปัสสาวะบ้างแล้วก็ขึ้นอยู่กับฐานความผิดด้วยถ้าคดียากจะซ้ำซากง่ายบางทีพ่อแม่ไม่ได้ช่วยด้วยการปล่อยไว้อยู่กับปู่ย่าตายายบางทีปู่ย่าตายายก็อายุเยอะก็กลายเป็นว่าอาจจะดูแลไม่ทั่วถึงประกอบกับในชุมชนด้วยแต่เด็กที่เป็นกลุ่มความเสี่ยงเกี่ยวกับคดียาเสพติดบางทีก็ตามพรรคพวกกันไปเสพยาแล้วก็อยากเสพยา เคยสอบถามเด็กที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดว่าทำไมถึงกระทำความผิดหลายครั้งซ้ำซากจากตอนแรกโดนจับเนื่องจากเศษต่อมาก็ครอบครองและสุดท้ายก็มาถูกจับฐานจำหน่ายสอบถามไปถึงพ่อแม่ผู้ปกครองก็ให้ความว่าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ได้ช่วยด้วยกันผู้เป็นปู่ย่าตายายหรือคนเลี้ยงดูปู่ย่าตายายก็อายุเยอะก็ได้ตามอะไรมากก็จะมาจากพ่อแม่ครอบครัวแล้วก็พอไปอยู่ในสังคมก็จะคอยตามได้ง่าย” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เด็กอยู่ในสังคมที่มียาเสพติดเยอะแพร่

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

ระบอบ ก็เสี่ยงที่จะไปอยู่ในคดียา เพราะว่าเป็นเด็กที่ไม่ได้มีพ่อแม่ ที่จะคอยดูแลอย่างใกล้ชิดด้วยความที่อยู่กับตายาย ะไรอย่างนี้ ค่อนข้างจะใช้ชีวิตไปอยู่กับเพื่อน กลับมาอยู่บ้านก็ไม่ได้มีอะไร ก็เลยกลับไปอยู่กับเพื่อนพอไปอยู่กับเพื่อน และสังคมอันเป็นที่มียาเสพติด พอมียาเสพติดก็เสี่ยง ที่จะไปกระทำความผิดแล้วก็มีแบบ เหมือนพ่อแม่ผู้ใหญ่ที่นั่นแหละที่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อนมันก็เป็นเคล็ดได้มาก่อนคือแม่ติดคุกพี่ชายก็ติดคุก คดียา เด็กก็อยู่กับ ยาย แล้วเหมือนผู้ใหญ่ก็ใช้เด็ก ทำแบบนี้ด้วย มันหนีไม่พ้นอันนี้ก็คือซ้ำซากใหม่รอบปด้อยไป ก็มาอีกประมาณ 3-4 รอบแล้วค่ะ” และสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา คุณารักษ์ (2555) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยของการกระทำผิดซ้ำ คือ ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองการปกครองระบบสังคม และระบบการศึกษา ทว่าสาเหตุที่แท้จริง คือ (1) ไม่ตระหนักรู้ว่าการเสพยาเป็นการกระทำความผิดกฎหมาย (2) กลับไปคบ หาสมาคมกับเพื่อนกลุ่มที่เสพยา (3) ขาดโอกาสในการเข้ารับการดูแล รักษา บำบัด พื้นฟูอย่างถูกต้อง (4) ขาดระบบสังคมที่มีประสิทธิภาพคอยช่วยเหลือ (3) ครอบครัว/ ผู้ปกครองมีการศึกษาน้อย ไม่ทราบวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง (6) ขาดแรงจูงใจที่จะเลิกเสพยา (7) ไม่ตั้งใจที่จะเลิกเสพยาอย่างจริงจัง (8) สังคมไม่ยอมรับและไม่ให้โอกาส กรณีรูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำที่พัฒนาขึ้นมี 13 ส่วนประกอบ คือ (1) เป้าประสงค์ของการป้องกัน (2) แผนการป้องกัน (3) นโยบายการป้องกัน (4) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (5) การประเมินความเสี่ยง (6) การตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของยาเสพติด (7) การคัดกรอง (8) กิจกรรมและ โปรแกรมการป้องกัน (9) การให้คำปรึกษาแนะนำ (10) การส่งต่อ ติดตาม และประเมินผล (11) การมีความตั้งใจมุ่งในการป้องกัน (12) การมีอาชีพ และ (13) การมีเครือข่าย โดยอาจเรียกรูปแบบนี้ว่า GP-PLANSACTION MODEL ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้การประเมินและรับรองแล้ว

โดยด้านที่เป็นข้อสังเกตในจังหวัดนครราชสีมาที่เป็นเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน พบว่ามีปัจจัยภูมิศาสตร์จังหวัดนครราชสีมาเป็นเหตุผลให้เกิดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จังหวัด นครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งสาธารณะ เป็นต้นทางสามารถเดินทาง ข้ามไปมาระหว่างจังหวัดได้ง่าย อีกทั้งในเมืองมีแหล่งชุมชน สถานิชนสงต่างๆ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย การก่อคดีก็มีโอกาสทำได้ง่ายตามไปด้วย ประกอบกับการที่ติดเมืองหลวง จึงมีประชากรมาจากหลายที่ จากภูมิลำเนา อื่นรวมอยู่ด้วย และยิ่งจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดใหญ่ยิ่งเหมือนเป็นศูนย์กลางที่สามารถหาทรัพยากรอะไรมาเพื่อ ตอบสนองความต้องการของตนเองได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ยิ่งมีส่วนในการกระตุ้นเร้าให้เด็กและเยาวชนเกิดความอยากและ อาจก่อคดีได้จากความคึกคะนอง ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่มากที่สุดในจังหวัด นครราชสีมา ก็คือ ปัญหาด้านยาเสพติด ดังนั้นภูมิศาสตร์จังหวัดนครราชสีมาที่มีความเป็นเมืองใหญ่ ศูนย์กลาง การคมนาคมสะดวก ติดเมืองหลวง จึงทำให้การติดต่อสื่อสาร การขนส่งยาเสพติดจังหวัดนครราชสีมาเป็นทางผ่านไปสู่ที่อื่น ได้ จึงอาจเป็นความสัมพันธ์อย่างหนึ่งที่ทำให้คดียาเสพติดในจังหวัดนครราชสีมาเยอะที่สุด ตามความเห็นของผู้ให้ สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เป็นจังหวัดใหญ่เด็กเยอะมาจากที่อื่นด้วย เลยกลายเป็นคดีที่เกิดขึ้นนี้ มากระทำ ความผิดที่นี้เลยต้องขึ้นศาลที่นี้ ต่อไปจังหวัดใหญ่เหมือนเป็นศูนย์กลางเป็นต้นทางอันนี้ก็มีส่วน ข้ามไประหว่าง จังหวัดได้ง่าย ในเมืองมีแหล่งชุมชนแหล่งขนส่งต่างๆ เขาถึงได้ง่าย”

โดยปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาทางการศึกษาที่เป็นองค์ประกอบให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งพบว่าเรื่องเศรษฐกิจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเนื่องจากเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ถ้าเศรษฐกิจครอบครัวดีพ่อแม่ก็จะมีเวลาดูแลเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูลูกมีกิจกรรมร่วมกัน ขอย้อนไปเรื่องสาเหตุครอบครัวเรื่องกิจกรรมร่วมกัน หากครอบครัวไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันเช่นไม่ค่อยไปกินอาหารร่วมกัน ผมบอกว่ากิจกรรมร่วมกันคือความอบอุ่น สำคัญเหมือนกันมันคือความอบอุ่น อยากไปเที่ยวต่างจังหวัดร่วมกันก็รู้สึกอบอุ่น มีความสุขก็จะไม่ไปทำความผิดแต่ว่ากิจกรรมร่วมกันมันก็สืบเนื่องมาจากเศรษฐกิจในครอบครัวครับ ถ้าเศรษฐกิจดีพ่อแม่ก็อาจจะมีเวลาไม่เครียดกับงานแล้วก็ทำให้มีเวลากับครอบครัวมันเลยไปใส่ที่เพิ่มเข้ามา ดังนั้นเศรษฐกิจภาพรวมก็สำคัญ ก็จะไปเพิ่มความเสี่ยงในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้นไปอีก” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “จริงๆฐานะปานกลางทำผิดก็มีนะคะแต่ส่วนใหญ่จะเป็นฐานะไม่ค่อยดีมากกว่า ส่วนใหญ่จะเป็นฐานะยากจนมากกว่าที่พ่อแม่ หาเข้ากินค่าหรือพ่อแม่ต้องไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้เด็กไม่ได้รับการเรียนรู้ ไม่ได้เอาใจใส่เหมือนเด็กเข้าไปในทาง ไม่ดีได้ง่ายกว่าเด็กที่พ่อแม่ ดูแล” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ด้านเศรษฐกิจมีผลต่อเด็กเยาวชนกระทำความผิดแน่นอนเพราะทุกวันนี้ เงินคือปัจจัยสำคัญในการที่จะทำอะไรช่างแม้ว่าการเดินทาง ก็ยังคงต้องใช้เงินอยู่ ทุกอย่างต้องใช้เงินหมด เด็กที่กระทำความผิดเพราะเขาก็อยากได้เงิน อยากเสพยาเที่ยวเพื่อนก็ชักชวนไปขายก็จะได้ได้เงินมา ส่วนใหญ่ถ้าเป็นเด็กเยาวชนจะไม่ใช่นางจริงๆ 1 ขาดแคลน 2 คือตามเพื่อน น่าจะพอๆกัน เพราะเพื่อนมีเราก็อยากมีบ้าง ไม่ได้คิดถึงผลกระทบที่ตามมา”

แต่สิ่งที่น่าสังเกตในเกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจในคดีลักทรัพย์ พบว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจสำหรับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีลักทรัพย์เป็นผลทางอ้อม เนื่องจากการก่อคดีลักทรัพย์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนนั้นเป็นคดีเล็กน้อยที่ไม่ได้มีการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอน เด็กและเยาวชนที่ลักทรัพย์เพราะไม่ได้อยากรวยแต่เป็นความอยากมี ทำตามเพื่อน เพื่อนสนับสนุนยุ่งมากกว่า ดังนั้นเรื่องปัญหาทางเศรษฐกิจอาจจะไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงเกี่ยวกับการกระทำความผิดลักทรัพย์ในเด็กและเยาวชน ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “บางทีถ้าครอบครัวจนอาจทำให้เด็กรักดีก็ได้ คิดว่าถ้าฉันไม่มีมันจะต้องหาให้มี แต่ส่วนใหญ่มันไม่ใช่อย่างนั้นพอไม่มีไปปลักขโมยเงินแล้วไปปลักทรัพย์ไม่เท่าไร เด็กเขาไม่คิดเหมือนผู้ใหญ่ ว่าไปปลักทรัพย์ก็อยากจะรวยแต่เขาลักทรัพย์เพื่ออยากจะมี ดังนั้นความจนอาจจะไม่ได้มีผลโดยตรงเกี่ยวกับการกระทำความผิดลักทรัพย์ เขาไม่ได้ขโมยเพราะว่าอยากจะ รวยแต่บางที่เขาเห็นของวางอยู่ก็อยากได้ จิงเอา...คดีลักทรัพย์ความจนไม่ได้เป็นเหตุจูงใจซะทีเดียว เพราะว่าส่วนใหญ่เด็กจะขโมยอะไร ขโมยเงิน 50 บาท 100 บาทนิดๆหน่อยๆขโมยของกิน ไม่ได้ไปจี้ทอง ไม่ได้วางแผนมาว่าจะไปปลักไปจี้ทอง ฉะนั้นผมจึงมองว่าความจนเศรษฐกิจไม่ได้เป็นผลโดยตรงต่อการกระทำความผิดของเด็กในความผิดฐานลักทรัพย์นะ แต่ถ้า เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศไม่เกี่ยวเลยอยู่ที่ความคิดของเด็กเขามากกว่า คดีแข่งรถนี่ยิ่งจิงยังไม่ทำผิดนะ เพราะไม่มีรถ คดีแข่งรถส่วนใหญ่เนี่ยพ่อแม่ตามใจซื้อรถให้เพราะมีดั่งค์”

ส่วนปัญหาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด พบว่าหากผู้เสพไม่มีเงินซื้อยาเสพติดมาเสพ ก็จะผันตัวเองเป็นผู้จำหน่ายต่อไป ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “แต่ถ้าคดียาเสพติดถ้าคนจนไม่มีดั่งค์ซื้อยาเขาก็ต้องกระทำความผิดเพิ่ม อันนี้ก็ผลเรื่องเศรษฐกิจถ้าเป็นยาเสพติดการเป็นคนจน

อาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เขาพัฒนาตัวเองจากผู้เสพไปเป็นผู้ค้าผู้จำหน่าย...ส่วนคดียาเสพติดความจนอาจจะทำให้เขาพัฒนาเป็นผู้ค้าผู้จำหน่ายได้ เพราะเขาต้องหาเงิน เพราะยาเสพติดเม็ดละ 100-200 ไม่มีตังค์ก็ทำให้เขาต้องหาตังค์เพิ่มเพื่อมาเสพ” และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีรวรรณ เอกธรม (2559) ได้ศึกษาการก่ออาชญากรรมเด็กและเยาวชนในมุมมองด้านเศรษฐศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราอาชญากรรมเด็กและเยาวชนไทยกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนพบว่า มาตรการทางกฎหมายไม่มีส่วนในการช่วยลดอัตราอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนไทย ในขณะที่เดียวกันปัจจัยที่ส่งผลให้อัตราอาชญากรรมเด็กและเยาวชนลดลง คือ การที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี และความมั่นคงทางด้านรายได้ของครอบครัว และสอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติ มะลิปริตกุล (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่รายได้ภายในครอบครัวต่อเดือน สัมพันธภาพในครอบครัว สภาพแวดล้อมบริเวณที่พักอาศัยและข้อหาในการกระทำผิดที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยปัญหาด้านสังคมที่เป็นองค์ประกอบให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดในจังหวัดนครรราชสีมา ซึ่งส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดนั้นเป็นเรื่องของการคบเพื่อน และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมักมีบุคลิกสองแบบอยู่กับผู้ปกครองจะเรียบร้อย แต่เมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อนมักจะแสดงอีกด้านหนึ่งคือความก้าวร้าว ความโดดเด่นเพื่อให้เป็นยอมรับของกลุ่มเพื่อน ทำให้หลายครั้งขาดความยั้งคิดในการกระทำจนนำไปสู่การก่อคดีได้ในที่สุดตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เพื่อนชักชวนเพื่อน เพื่อนแบบแนะนำให้ยุ่งเกี่ยวอะไรอย่างเงี้ยคะแต่เราก็ต้องโทษพื้นฐานเด็กด้วยที่ว่า ปลอมให้เขาชักนำไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย การคบเพื่อนก็มีส่วนสำคัญเยอะมาก ส่วนมากที่จะเป็นเพื่อนที่อยู่แถวบ้าน แล้วก็เพื่อนที่โรงเรียน” และตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ปฏิเสธไม่เป็น เยอะเลยคะ เด็กปฏิเสธไม่เป็น เด็กน้อยปฏิเสธเพื่อน เด็กจะไม่ปฏิเสธเพื่อนเพื่อนชวนคือไป เช่นเด็ก 15 มาชวนเด็กอายุ 17 เด็กอายุ 17 ไม่ปฏิเสธและไม่เตือนน้อง ก็คือไปด้วยกันเลย และขาดทักษะการ คือไม่ได้คิดว่าสิ่งที่ทำมันจะย้อน กลับมาหาตัวเอง ว่ามีผลกระทบ คิดว่าไปแล้วก็จบ ไม่ได้กลัวกฎหมาย ไม่ได้กลัวการลงโทษ แต่กลัวถูกตำรวจจับคือตำรวจจับก็ไม่ได้ด้วยซ้ำว่าเขาจับมาแล้วมีขั้นตอนอย่างไร การลงโทษอะไรอย่างเงี้ย แค่อ้างตำรวจจับ เด็กไม่เข้าใจว่าโทษทางกฎหมายคืออะไร เด็กไม่มีกระบวนการคิดไปไกลๆ ยาวๆ”

ซึ่งเด็กและเยาวชนเป็นวัยที่มีพลัง มีตัวตนที่เป็นตัวของตัวเอง ต้องการความโดดเด่น ต้องการให้เพื่อนเกิดการยอมรับ ยิ่งครอบครัวไม่มีความอบอุ่น ไม่เหนียวแน่น เด็กก็จะเตลิดไปกับเพื่อน เนื่องจากเมื่อที่บ้านไม่อบอุ่น ไม่ปลอดภัย การอยู่กับเพื่อนสนุก อบอุ่นสบายใจมากกว่า ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เด็กเป็นแบบนี้เวลาอยู่กับเราเขาจะเป็นอีกบุคลิกหนึ่ง แต่เวลาอยู่กับเพื่อนเขาจะแบบว่าเก่งมากมีตัวตนขึ้นมาจะมั่นใจในตัวเองขึ้นมาเขาจะโชว์พาวเขาอยากเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ผู้ปกครองก็เลยไม่ได้ระวังเพราะเวลาอยู่กับผู้ปกครองก็จะเป็นอีกบุคลิกหนึ่งก็จะเชื่อฟังอาจจะเป็นในลักษณะเหมือนตาใส ซึ่งพ่อแม่ก็ไม่รู้ว่าจริงๆ เวลาอยู่กับเพื่อนแล้วเป็นยังไง” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เพื่อนชักชวนเพื่อน

เพื่อนแบบแนะนำให้ยุ่งเกี่ยวอะไรอย่างเงี้ยคะแต่ว่าก็ต้องโทษพื้นฐานเด็กด้วยที่ว่า ปล่อยให้เขาชักนำไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย การคบเพื่อนก็มีส่วนสำคัญเยอะมาก ส่วนมากที่จะเป็นเพื่อนที่อยู่แถวบ้าน แล้วก็เพื่อนที่โรงเรียน”

ผู้ให้ข้อมูลกล่าวเพิ่มเติมว่าเด็กและเยาวชนมักมีบุคลิกสองแบบอยู่กับผู้ปกครองจะเรียบร้อย แต่เมื่ออยู่กับกลุ่มเพื่อนมักจะแสดงอีกด้านหนึ่งคือความก้าวร้าว ความโดดเด่นเพื่อให้เป็นยอมรับของกลุ่มเพื่อน ทำให้หลายครั้งขาดความยั้งคิดในการกระทำนำไปสู่การก่อคดีได้ในที่สุด ซึ่งกลุ่มเพื่อนมักจะชักชวนสมาชิกในกลุ่มไปทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความเสี่ยงในการเกิดคดีความ เช่น การแข่งรถ การเที่ยวกลางคืน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การทดลองเสพยาเสพติดประเภทต่างๆ หากเด็กและเยาวชนปฏิเสธก็ไม่สามารถที่จะเข้ากลุ่มกับเพื่อนคนอื่นๆ ได้ ทำให้ตัวเด็กอยู่ในภาวะจำยอม ครอบครัวยิ่งพึ่งพาไม่ได้ เพื่อนก็จะเลิกคบ สุดท้ายก็หลวมตัวกระทำความผิดทั้งที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เด็กก็จะเฮโลตามเพื่อนก็จะปฏิเสธไม่ค่อยเป็น ถ้าใครไม่ไปก็จะไม่ได้เข้ากลุ่ม การคบเพื่อนเมื่อก่อนก็สำคัญพอสมควรเลยนะครับ การคบเพื่อนไม่เกี่ยวข้องกับบ้านจะรวยจะจน มันเป็นที่เด็กคนนั้นนะว่าเขา คิดแค่ว่าจะคบกับคนแบบไหน คบในสิ่งที่ตัวเองชอบเช่นชอบเหมือน เช่น ฟุตบอล ไปคบใครเราห้ามไม่ได้อยู่แล้ว ก็เขาชอบเขาคุยกับใครแล้วสบายใจมากกว่า การคบเพื่อนในโรงเรียนหรืออะไรก็แล้วแต่ก็เป็นปัจจัยเหมือนกันแต่ไม่แปรผันตามในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจหรือว่าครอบครัวเลยเพราะความเสี่ยงมีเท่ากันหมดและเป็นเด็กคนนั้นชอบใครถูกใจใครรวมถึงการคุยกัน การ bully กัน” และสอดคล้องกับการศึกษาของคะเนิงนิจ วิทมาตย์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมองตนเองในภาวะคืนสู่ครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้อธิบายว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ครอบครัวเพื่อน ชุมชน แหล่งที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมภายในตัวตน ได้แก่ ความรู้สึก การรับรู้ การให้ความหมาย การตีความและการเห็นคุณค่าในตนเอง มีผลต่อการมองตนเองและดำเนินพฤติกรรมทั้งในทางดีหรือไม่ดี ซึ่งภายหลังการปล่อยตัว เยาวชนจะกลับไปเริ่มต้นในครอบครัวก่อนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีอยู่เดิมด้วย และจะพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้นตามที่สังคมคาดหวัง เช่น ทำงาน เรียน เลิกคบเพื่อนที่ไม่ดี แต่เมื่อกลับสู่สังคมเดิมแล้วต้องเผชิญกับสภาพการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของเยาวชน เช่น ไม่ยอมรับ ไม่ไว้วางใจ ต่ำหนิ ประทับตราและเพื่อสตรอยมลทินประทับจึงมีการสร้างพื้นที่การยอมรับ เผชิญปัญหาและจัดการปัญหาด้วยตนเอง เช่น หลบหนี ใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อน ใช้ความรุนแรงเมื่อมีสิ่งยั่วยุ หรือกดดันจะผลักตัวเองออกจากสภาพการณ์นั้นแล้วกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก

โดยปัญหาด้านด้านสื่อสารมวลชนที่เป็นองค์ประกอบให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนสามารถก่อคดีและกระทำความผิดทางกฎหมายได้ โดยการการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทำทนาย ทำดีทำต่อฝ่ายตรงข้าม การโพสต์ยั่ว ส่งข้อความผ่านช่องทางส่งข้อความไปคำทอ หมิ่นประมาท นอกจากนี้องค์ความรู้เกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมนั้นสามารถค้นหาผ่านทางช่องทางออนไลน์ได้อย่างเสรี เช่น การค้นหาวิธีการขโมยอะไหล่รถผ่านทางกูเกิล การดูยูทูปเพื่อศึกษาเทคนิควิธีการถอดอะไหล่รถเพื่อการโจรกรรมไปขายต่อในตลาดมืด เป็นต้น ดี ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “การแข่งรถก็จะโพสต์ ทำทนายกัน หรือไม่ก็ไปแข่งเพื่อที่จะโพสต์โชว์นี้แหละ ออกสื่อให้เขารู้ว่าตัวเองเจ๋ง ไม่ได้ก่อคนข้างนอกแต่จุดประสงค์หลักจะไปรวมกลุ่มกัน แข่งรถ อัศวินไอเพื่อโพสต์การแข่งกัน” และ

สอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เช่นมี Facebook แล้วเขาก็จะส่ง นัดมา ทะเลาะกันนัดมาต่อยตีกัน inbox ไปหากันนัดเจอกัน เท่าที่เจอจะเป็นอย่างนี้มากกว่าแต่ยังไม่เคยเจอที่จะไป ลอกเลียนแบบ คือจะใช้โซเชียลในการสื่อสารในการกระทำความผิดมากกว่า เพื่อเป็นการนัดแนะเจอกันง่ายขึ้นไม่ต้อง โทรอะไร” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เป็นคนที่เด็กซบมอเตอร์ไซด์ แล้วอัคคีภัยวิดีโอแ่งกันเพราะในโซเชียลอย่างติดแข่งมอเตอร์ไซด์กันก็ถ่ายคลิปกันไปโทรกันว่าซบมอได้ไกลไหมได้ กี่วิชาแล้วเขาก็จะถ่ายแล้วเขาก็จะโทรการโห่กัน พอคนอื่นเห็นปุ๊บก็ทำตามว่าเราทำได้นานกว่านะ” และสอดคล้องกับความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “เคยเจอ ก็ยังเป็นเด็กแว่นเขาก็ใช้โซเชียลมีเดียไม่ว่าจะเป็น Facebook กลุ่มปิดตั้งกลุ่มขึ้นมากลุ่มนี้ Line ติด ตั้งกลุ่มขึ้นมานัดแนะที่จะไปชวนกัน กระทำความผิดส่วน ความผิดอื่นๆถ้าเรื่องค้ำมนุษย์อะไรก็มีการใช้ Social Media มี Twitter มีอะไรที่เขาพยายามขายบริการ นอกนั้นก็ จะเป็นการใช้สื่อพวกนี้ในการติดต่อสื่อสารกระทำความผิดธรรมดา” และสอดคล้องกับความเห็นของ (เบญจพร,ที่รัก ,นิเวศน์ : 2562) ที่ได้อธิบายว่า โซเชียลมีเดีย ซินโดรม หรือโรคโซเชียล คือภาวะที่ส่งผลจากการใช้อินเทอร์เน็ตหรือ โซเชียลมีเดียอย่างไม่เหมาะสม เกิดขึ้นจากความไม่เท่าทันของผู้ใช้ เช่น การใช้โซเชียลมากเกินไป ทำให้เกิดอาการ เสพติด โดยเฉพาะเด็กมักติดการเล่นเกมนอนไลน์ การใช้โซเชียลมีเดียต่างๆ ที่มากเกินไปพอติดจนเกิดผลเสีย และให้ มุมมองด้านสื่อว่าโรคโซเชียลซินโดรมเป็นปัญหาที่เกิดจากการตามใจตัวเอง ปัจจุบันการเข้ามาของเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทำให้หลายคนมีความอดทนน้อยลง รีบร้อนและรีบเร่งในชีวิต มีความกระหายด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันทั่วๆไปโดยไม่ต้อง ออกจากบ้าน และอธิบายแง่มุมเชิงกฎหมายว่าคดีที่พบมากที่สุดในโลกโซเชียลมีเดียคือคดีฉ้อโกงจากการซื้อของ ออนไลน์ และคดีหมิ่นประมาท แต่คดีการซื้อของออนไลน์แล้วถูกโกงจะไม่นิยมแจ้งความเพราะเห็นเป็นเงินจำนวน เล็กน้อย “คนที่จะทำคดีมี 3 องค์ประกอบ หนึ่งคือแรงจูงใจ สองคือทักษะ สามคือช่องโอกาส อันที่สาม เป็นสิ่ง เดียวที่เราควบคุมได้ ในโลกโซเชียลการระบุด่วนตนช่วยให้สามารถระบุด่วนผู้กระทำผิดและช่วยสอดส่องได้ระดับหนึ่ง”

2. มาตรการในการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญา จากองค์กรทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำหรับเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยมาตรการทางกฎหมายในการลดการกระทำความผิดของเด็กหรือ เยาวชน พบว่าทางกฎหมายก็มีช่องทางในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนในการกลับตัวเป็นคนดีสู่สังคม แต่เนื่องจากเด็ก และเยาวชนบางคนกลับตัวจากการให้โอกาสได้จริง แต่บางคนก็กระทำความผิดซ้ำซากไม่ควรได้รับโอกาส ซึ่งอาจเป็น ผลเนื่องมาจากวิวัฒนาการของสังคมทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการรับรู้เรื่องราวต่างๆ มากกว่าสมัยก่อน การที่ กฎหมายให้โอกาสเด็กและเยาวชนกลับตัวเป็นเรื่องที่ดี เพราะความเป็นจริงเด็กและเยาวชนยังมีวุฒิภาวะไม่เท่ากับ ผู้ใหญ่ ถึงแม้เด็กและเยาวชนจะรู้เรื่องอะไรต่างๆ มากกว่าเด็กในสมัยก่อนตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ ประสบการณ์ชีวิตของเด็กก็ยังมีไม่เท่าผู้ใหญ่ ดังนั้นการพิจารณาแยกเป็นรายบุคคลเพื่อมอบโอกาสในการกลับ ตัวสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นแนวทางในการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมเป็นรายบุคคลไป ดังนั้น กฎหมายเป็น สิ่งที่อยู่ปลายเหตุ สิ่งที่ลดการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้จริงๆ ต้องมาจากความสำนึกตัวเด็กและเยาวชน ซึ่งก็ต้องมีรากฐานมาจากครอบครัว ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “บางครั้งกฎหมายเปิด โอกาสให้เด็ก ในการฟ้องศาลก็จะมีกระบวนการสำหรับเด็กและเยาวชนก็เป็นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอาการเหมือนกัน การที่ว่าเป็นการใช้มาตรการพิเศษ ก่อนที่เราจะไม่ฟ้องมันก็เป็นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพอแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ทำให้เขามี

ความรู้สึกว่ากระทบกับตัวเขาจนทำให้เขาไม่เข็ด พอเด็กไม่เข็ดก็พรรคพวกกันก็บอกว่าเดี๋ยวก็ไปรายงานตัวมันก็ไม่เป็นไปตามหลักอาชญาวิทยาว่าการลงโทษเพื่อเป็นการป้องปรามเพราะบางทีการลงโทษก็จะเป็นการทำให้คนอื่นเป็นตัวอย่ง เห็นแล้วก็จะไม่ทำตามจะกลายเป็นว่าเด็กเราใช้มาตรการที่มันสำหรับเด็กแล้วบางทีมันก็เบาไปมันก็จะไม่เป็นการยับยั้งป้องปรามเด็กคนอื่นที่จะกระทำต่อไปอย่างนี้ครับ” และสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่ง ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “กฎหมาย มันก็ช่วยส่วนหนึ่ง แต่ว่า จริจรรยาของสถาบันครอบครัวก็น่าจะเข้ามา มีบทบาทมากขึ้นมันก็จะอาจจะช่วยลดปัญหาเด็กทำผิดได้อย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุด ต้องเป็นเครือข่ายความร่วมมือกันน่าจะดีกว่าถ้าให้กฎหมายเข้ามา อย่างเดียวมาดูแลกันไป” และสอดคล้องกับการศึกษาของ จงกล บุญพิทักษ์ (2559) ผลการศึกษาพบว่า การใช้พุทธธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจให้มีความเข้มแข็ง โดยใช้ภูมิคุ้มกันทางครอบครัวที่เป็นความรักความอบอุ่น ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภูมิคุ้มกันจากสังคมสิ่งแวดล้อม ภูมิคุ้มกันจากกัลยาณมิตร เยาวชนควรได้เรียนรู้ปรับทัศนคติมุมมองด้วยการใช้ปัญญาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนเอง เป็นการป้องกันในลักษณะการสร้างความพร้อมในการใช้ชีวิตเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งจะเป็นเยาวชนที่เป็นคนเก่งเป็นคนดีที่สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความเข้มแข็งที่เกิดจากกระบวนการใช้ปัญญาเป็นหลักที่ยืดหยุ่น อันเป็นรูปแบบอีกมิติหนึ่งที่มีมุ่งเน้นการแก้ปัญหาให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

(1) ปัจจัยภายใน การตระหนักรู้ตนเองและสถาบันครอบครัว ในการตระหนักรู้ที่เด็กและเยาวชนต้องมีความเข้าใจตนเอง สิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจตัวเอง อารมณ์ความรู้สึก ซึ่งต้องมีพื้นฐานมาจากสถาบันครอบครัวต้องสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้กับบุตร ให้มีเกราะป้องกันสิ่งภายนอกที่จะมาช่วยต่างๆ สถาบันครอบครัวมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการสร้างระบบความคิด จุดเริ่มต้นและทางแยกในการดำเนินชีวิตของความเป็นมนุษย์ เพราะเมื่อเด็กและเยาวชนมีภูมิคุ้มกันทางความคิดในทางที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ก็จะเป็นการลดอาชญากรรม ลดการกระทำผิดได้ดีที่สุด

(2) ปัจจัยภายนอก การศึกษาโรงเรียน ชุมชนสังคม ล้วนแต่เป็นปัจจัยหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนประพฤติตนไปในทางที่ถูกที่ชอบได้ เด็กและเยาวชนเป็นวัยที่ใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบ ปลุกฝังสิ่งดีงาม ส่งเสริม ยกย่องและให้รางวัล ในส่วนของชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องเป็นหูเป็นตาภายในชุมชน อันมีลักษณะเป็นการป้องปรามเด็กและเยาวชนได้ ก็จะเป็นองค์ประกอบเสริมที่สำคัญในการลดการกระทำผิด

(3) มาตรการทางกฎหมายและเครือข่ายความร่วมมือ กฎหมายเป็นด่านสุดท้ายปลายทางในการลดอาชญากรรม ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับในกรณีนี้ที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดนั้น เป็นเหมือนดาบสองคม ถ้าในด้านดีคือจะมีกระบวนการหักเหเด็กและเยาวชนให้อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้สั้นที่สุด ให้อากาศฟื้นฟู กลับตัวสามารถดำเนินชีวิตต่อโดยไม่มีมลทิน แต่ในอีกด้านหากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำซาก ก็จะทำให้เด็กและเยาวชนไม่เข็ดหลาบ กำเริบเลิบบาน ไม่สำนึกในการกระทำอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงแบ่ง เป็น 3 ส่วน ดังนี้

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

(1) ในส่วนของจังหวัดนครราชสีมา จากผลการศึกษาพบว่า ภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครราชสีมาเป็นถนนเส้นยาวตรง เหมาะแก่การกระทำคามผิดการแข่งรถของเด็กและเยาวชน ดังนั้น ในระดับจังหวัด ควรมีนโยบายเข้มงวดกวดขัน ปราบปราบ โดยการออกเป็นนโยบายในการปราบปราบมากขึ้น ก็จะสามารถควบคุม ป้องปราบ และลดการกระทำคามผิดได้อย่างหนึ่ง

(2) ในส่วนของมาตรการทางกฎหมายนั้น หน่วยงานของรัฐควรทบทวนอายุเด็กและเยาวชนที่จะเข้ากระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนทุก ๆ 4 ปี ตามวิวัฒนาการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

(3) ในส่วนของเครือข่ายความร่วมมือไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ควรส่งเสริมการงานอาชีพ การสร้างอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ให้ตัวเองแล้วก็สังคมยอมรับและเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมาย มันจะเป็นการดึงเข้าออกจากวงจร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการตระหนักตัวตนของเด็กและเยาวชนกับครอบครัว
- (2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวกับองค์การกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน
- (3) ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการส่งเสริมการรับรู้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน
- (4) ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการส่งเสริมการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาและสาเหตุที่เด็กและเยาวชนกระทำคามผิด

เอกสารอ้างอิง

- สินธุ์ พันธุ์พินิจ. (2554). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์,พิมพ์ครั้งที่ 2.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด : กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติ มะลิปริดากุล. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คะนิงนิจ วิหคมาตย์. (2552). **การมองตนเองในภาวะคืนสู่ครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรวรรณ เอกธรม. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชนไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์. (2558). สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล และปกป้อง ศรีสนิท. (2558). การศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการลงโทษ: หลักการลงโทษที่ได้สัดส่วน กรณีคดียาเสพติดให้โทษ. รายงานการวิจัยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จงกล บุญพิทักษ์. (2559). พุทธธรรม : ภูมิคุ้มกันเยาวชนจากยาเสพติด. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://lanmakhamvan.wordpress.com> [16 มกราคม 2565].

เบญจพร,ที่รัก,นิเวศน์. (2562). สร้างภูมิคุ้มกันโรคสื่อโซเชียล. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.chula.ac.th/cuinside> [16 มกราคม 2565].